

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS
GYVENTOJŲ GENOCIDO IR REZISTENCIJOS TYRIMO CENTRO ĮSTATYMO NR.
VIII-238 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-561 IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ REGISTRO ĮSTATYMO NR. I-2237
11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-562“
PROJEKTO (TAP-21-1207(1) (21-28248(3)
2021-10-08 Nr. NV-2454**

Vilnius

Projekto rengėjas: Kultūros ministerija.

Projekto tikslas: pateikti Vyriausybės išvadą (*iš esmės pritarti su pastabomis tobulinti*) įstatymų projektams (parengtiems Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos), kuriais siūloma:

- Papildyti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centro (toliau – Centras) funkcijas naujomis (Projektas Nr.1):

1) inicijuoja, skatina ir remia memorialinių kompleksų, paminklų statybos, atminimo ženklų, kino filmų, monografijų kūrimo projektus ir skelbia viešus konkursus jiems įgyvendinti ***Lietuvos Respublikos teritorijoje ir už jos ribų;***

2) inicijuoja ir organizuoja laisvės kovotojų, rezistentų ir kitų asmenų, nužudytų Lietuvos Respublikos teritorijoje okupacinių režimų metu, palaikų paiešką;

3) kaupia, tvarko ir saugo laisvės kovotojų, rezistentų ir kitų asmenų, nužudytų Lietuvos Respublikos teritorijoje okupacinių režimų metu identifikavimui reikalingus duomenis;

4) remiantis istoriniais šaltiniais ir Lietuvos gyventojų registro duomenimis, ieško okupacinių režimų metu Lietuvos Respublikos teritorijoje ir už jos ribų žuvusiųjų ir/ar nužudytų laisvės kovotojų, rezistentų ir kitų asmenų bei jų giminių, organizuoja palaikų identifikavimą; tam tikslui organizuoja kaupimą ar kaupia genetinių (DNR) ir biologinių mėginių bazę.

• Papildyti Gyventojų registro nuostatas dėl duomenų teikimo ir naudojimo (Projektas Nr.2), kad informacija apie giminystės ir svainystės ryšius gali būti teikiama Centrai – organizuojant laisvės kovotojų, rezistentų ir kitų asmenų, žuvusiųjų ir/ar nužudytų okupacinių režimų metu, palaikų identifikavimą, ieškant jų giminių.

Dabartinė situacija: Centras jau ne vienerius metus vykdo laisvės kovotojų, pokario aukų (partizanų) palaikų identifikavimo darbus, turi patirties, susijusios su DNR tyrimų naudojimu žuvusiųjų palaikams identifikuoti, asmenų DNR pavyzdžių kaupimu. Atsižvelgiant į tai, kad poreikis identifikuoti pokario pasipriešinimo kovose žuvusių asmenų palaikus didėja ir susijusios veiklos apimtys plečiasi, siūloma tikslinti esamą teisinį reglamentavimą.

Esmė: siūloma esmės pritarti Įstatymo projektams, tačiau pasiūlyti Seimui juos tobulinti pagal pastabas papildant, kad Centras inicijuoja, skatina ir remia memorialinių kompleksų, paminklų statybos, atminimo ženklų, kino filmų, monografijų kūrimo projektus ir skelbia viešus konkursus jiems įgyvendinti Lietuvos Respublikos teritorijoje *ir už jos ribų, prieš tai suderinus veiksmus su atitinkama užsienio valstybe;* tikslinti sąvokų vartojimą ir kt.

- Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos laisvės gynėjo teisinio statuso įstatyme Laisvės gynėjo teisinio statuso pripažinimo komisijai pavestų klausimų nagrinėjimas susijęs su LGGRTC vykdomomis funkcijomis, ***siūlytina papildyti Projekto Nr. 1 1 straipsniu keičiamo įstatymo 5 straipsnį nauju punktu, kuriame būtų nustatyta, kad LGGRTC atlieka***

Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatyme nurodytos Laisvės gynėjo teisinio statuso pripažinimo komisijos sekretoriato funkcijas.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Derinimas:

- Projektas svarstytas Tarpinstituciniame pasitarime (2021-09-28), patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje Nr. NV-2184 bei Socialinės politikos grupės pažymoje Nr. NV-2238 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, taip pat pagal pasitarime išsakytus Centro pastebėjimus.
- Tarpinstitucinio pasitarimo metu buvo aptarti klausimai dėl Lietuvos Respublikos laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų ir, atsižvelgiant į Krašto apsaugos ministerijos 2021-09-27 d. rašte Nr.12-01-1662 pateiktus pasiūlymus, aptarta galimybė Centro funkcijas papildyti nauja: atlieka Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatyme nurodytos Laisvės gynėjo teisinio statuso pripažinimo komisijos sekretoriato funkcijas. Projekto Nr.1 tekste atlikti pataisymai, darbo tvarka suderinti su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe.
- Patikslintas Nutarimo Projekto Nr.1 darbo tvarka suderintas su Krašto apsaugos ministerija.

Dalykinio vertinimo išvada:

- ✓ Siūlome svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Socialinės politikos grupės patarėja

Nomeda Poderienė